

Meget sjældent foto af kyststien, som tyskerne lukkede den 10. april 1940, med lufthavnens administrationsbygning helt til venstre og krudthus 4 (Hammers Restaurant) lige i midten. I baggrunden benzinlagbeholdere på Kastrup havn, der under krigen blev camoufleret som ejendomme. Foto: Erik Johansen

Krudthuse langs kysten

NOSTALGI: Lokalhistorikeren Dines Bogø fortæller om Kastrups krudthuse, der kom i vejen for jumbojetten, og om Dragørs der stadig findes

AF DINES BOGØ

KASTRUP OG DRAGØR: I årene 1780-1782 blev der opført syv større krudthuse langs Amagers østkyst. Et krudtmagasin var eksploderet i Rosenkrantz Bastion ved Østerport i 1779 og kongen havde derfor besluttet, at krudt fremover skulle opbevares uden for voldene på Amager. Krudthusene, der alle var omkranset af våde grave, lå langs kysten.

I Sundby lå de på den militære Krudttårnsvej og i Kastrup lå de på Kastrup Strandvej. Begge vejstrækninger blev i 1932 omdøbt til Amager Strandvej.

I Dragør lå krudthusene også ved en militær »Krudttårnsvej«. Denne vej har beholdt sit navn bortset fra den vestlige del, der i 1965

blev omdøbt til Bachersmindevej. Mellem de to ældre krudthuse (Krudttårnsvej 31 og Bachersmindevej 1) havde militæret opført en vagtbygning.

Da militæret omkring 1870 havde brug for yderligere lagerplads på Sydamaager, valgte man meget naturligt at opføre et nyt krudthus i nærheden af den eksisterende vagtbygning, nemlig i den vestlige ende af daværende Krudttårnsvej. Det skulle også ligge i en passende sikkerhedsafstand til det nærmeste af de ældre krudthuse.

Bygningen på ca. 540 m², der i dag har adresse Bachersmindevej 13, blev opført på sydsiden af et vandhul kaldet »Skomagervælingen« eller »Skomagervælen«. De fleste kender byg-

ningen som »Det lange Krudthus«.

NEDRIVNINGER

Krudthusene blev nummereret fra København og sydover. De to ældre bygninger i Dragør var nr. 6 og 7 i rækken. Da krudthus 3, 4 og 5 var væk blev de dog af militæret omnummereret til nr. 3 og 4, mens »det lange krudthus« blev nr. 5. Lokale kalder dog stadig bygningerne for 1, 2 og 3!

Krudthus 3 i København blev fjernet, da Kastrup Fort blev opført 1887. Nr. 4 og 5, der kom til at ligge i Kastrup Lufthavn, blev nedrevet henholdsvis i 1971 og 1947.

Nr. 5, der blev benyttet som fårestald, blev stille og roligt revet ned kort efter krigen, da man forlængede startbanen 12-30.

Nr. 4 blev i lufthavnens unge år benyttet som den berømte Hammers restaurant. I sine senere år var den bare en af mange bygninger der blev brugt til administration og lager. Tilsidst var den malet i hvidrøde tern,

som det stadig benyttes på små bygninger tæt ved startbanerne. Dens endeligt kom da jumbojetten kom til Kastrup. Man målte op og fandt ud af at dens vingefang, når den ad den buede rullebane skulle til hangaren, kom for tæt på det gamle krudthus.

DET LANGE KRUDTHUS

Under 1. Verdenskrig indgik alle krudthusene i den befæstede Sydfront.

Den danske hær havde både opbevaret uniformer og sortkrudt i »Det lange Krudthus«. På grund af brandfaren var der lagt en ½ m lerjord på loftet i bygningen. Samtidig medvirkede lerjorden til at nedsætte fugtigheden i bygningen.

For at forhindre at der opstod gnister under arbejdet med sortkrudtet gik arbejderne med sivsko, og skovlene man brugte var udelukkende lavet af træ.

Under 2. Verdenskrig blev alle krudthuse beslaglagt af den tyske værnemagt. Ældre værnemagtsoldater, ofte fra Østrig, holdt nu vagt ved krudthusene. Værnemagten brugte det lange krudthus som ammunitionsdepot. En del militær udrustning lå på lange hylder, der var opsat langs nordvæggen. Andet udstyr var stablet i kasser. Prins Knud var i en periode kommandant på Dragør Fort og Kongelundsfortet. Når han i sin bil kom på inspektion ved krudthuset foregik det som regel under hyggelige former. Han kunne finde på at bede chaufføren om at åbne bagagerummet og fremtage et passende antal pilsnere, så han sammen med vagterne kunne foretage »inspektionen«. Mærket der blev drukket var HOF.

Mindre fredeligt foregik

Kort fra 1945 med krudthus 4 og 5 indtegnat

det den 24. februar 1945, hvor en gruppe modstandsfolk fra København lavede hold-up mod de tyske soldater, der var tjenstgørende ved en FLAK-stilling (luftværnskanon), der lå ved gartneriet Tritoma på Fælledvej. Man ville have fat i tyskernes geværer.

Under aktionen, hvor modstandsfolkene afvæbnede de tyske soldater, havde man afbrudt telefonlinierne på Tritoma og Bachersminde. Efter aktionen gik der et stykke tid før tyskerne opdagede, at forbindelsen fra Tritoma til Store Magleby tele-

foncentral i Viberup var afbrudt. Dengang måtte man afvente svar fra centralen, så umiddelbart kunne tyskerne ikke vide at linien var afbrudt.

Da soldaterne så efterfølgende konstaterede, at nabovens telefon på Bachersminde også var død, løb de over marken til vagthuset ved krudtmagasinet. Inden der blev etableret kontakt til en tysk udrykningskolonne, var lastvognen med modstandsfolkene nået et godt stykke ind ad Amager Landevej på vej mod våbendepotet tæt ved Løjtegårdsvej.

Krudthus 4 i sin store tid som Hammers restaurant. Foto: Poul Broholm

Nattesyn til kl. 23 – Onsdag den 25. april

Vi serverer lidt lækkert til maven og læskende til ganen, mens din bil bliver synet. Tidsbestilling ikke nødvendig.

Amager Bilsyn

Kirstinehøj 73 • 2770 Kastrup • tlf. 32 52 38 25 • www.amagerbilsyn.dk

Vær med i lodtrækningen om 5 Vaskeværdikort à 500 kr. fra STATOIL

Stationsschef Kim Pedersen